

Onderwerp: Fwd: Sigmaplan Waasmunster: potpolders vs ontpoldering

Van: Alexis Hylebos <alexishylebos@gmail.com>

Datum: 10/06/2025 11:03

Aan: eric de groote <eric.degroote@telenet.be>, gerald.r.meuleman@gmail.com, Marc De Beule <marc.debeule@skynet.be>, "paul.deridder4@skynet.be paul.deridder4@skynet.be" <annemie.vh@skynet.be>, Nele Deleebeeck <nele_deleebeeck@hotmail.com>, Luc Ketels <luc.ketels@yahoo.com>, Dirk van der Linden <dirk.vdlinden@telenet.be>, Elke Verbruggen <verbruggen.elke@telenet.be>

Nog wat info van Groen nationaal voor onze vergadering morgen. Een beetje lastminute, ik probeer het vnv nog door te nemen. Eric zet je het in de documentenbank? Ook de WeTransfer documenten?

Tot morgen

Groetjes

Alexis

----- Forwarded message -----

Van: Pieterjan Vanden Boer <Pieterjan.VandenBoer@groen.be>

Date: di 10 jun. 2025 10:50

Subject: RE: Sigmaplan Waasmunster: potpolders vs ontpoldering

To: Alexis Hylebos <alexishylebos@gmail.com>, Annelore Nys <Annelore.Nys@groen.be>, Mieke Schauvliege <Mieke.Schauvliege@groen.be>

Dag Alexis,

Excuses voor het late antwoord. Het is geen eenvoudige vraag – en mijn zicht op de lokale details is eerder beperkt. ***Het belangrijkste in deze situatie lijkt me om te kijken naar de overstromingsrisico's: veiligheid van inwoners moet de prioriteit zijn uiteraard. Maar als in beide gevallen veiligheid voldoende is gegarandeerd dan lijkt het me logisch dat Groen in dat geval pleit voor het meest ecologisch waardevolle scenario.***

Ik deel met je de studie van de KUL over de **klimaatrobuustheid van het Geactualiseerde Sigmaplan** (via wettransfer <https://we.tl/t-AMusZW8g7L>), waar de professor mee aan heeft gewerkt – we hebben deze studie opgevraagd bij minister De Ridder en pas vorige week gekregen en heb zelf nog niet de tijd gehad om hier in detail door te gaan.

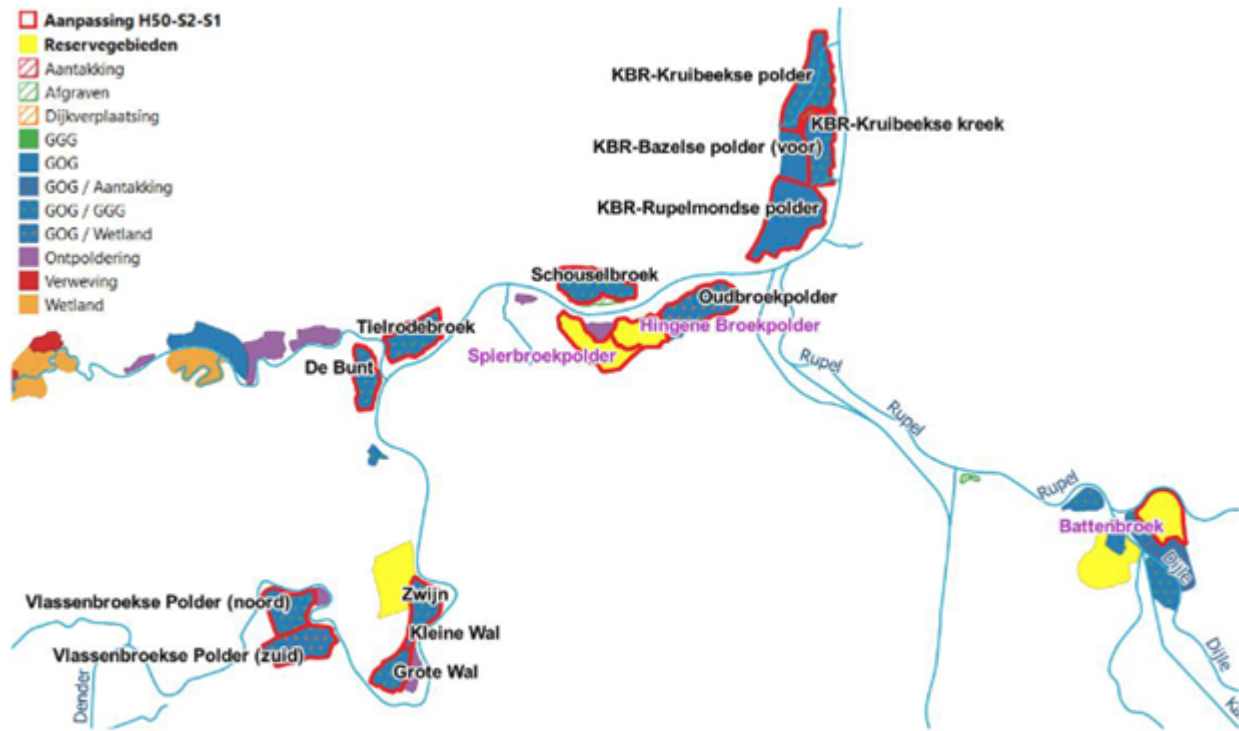
Wat ik er bij een eerste analyse uithaal:

- *P117 -Geplande toestand versus huidige toestand, impact op waterhoogte - “Langs de Durme stijgt in het gebied afwaarts van het Groot Broek de terugkeerperiode van Sigmahoogteoverschrijding door de bijkomende maatregelen i.k.v. Sigma 2 van 500 jaar tot 1000 jaar. In het gebied tussen Groot Broek en Potpolder I daalt de terugkeerperiode van Sigmahoogteoverschrijding van 10000 jaar of meer naar 1000 jaar. Tussen Potpolder I en de Polder van Waasmunster gaat deze terugkeerperiode van 10000 jaar of meer naar 2500 jaar.”*
- *P123 -Toekomstige toestand verschillende klimaatmodellen: “Langs de Durme daalt in het gebied afwaarts van het Groot Broek de terugkeerperiode van Sigmahoogteoverschrijding van 500 jaar voor HN en 1000 jaar voor GN naar 100 jaar voor klimaatscenario H100-S3 en 25 jaar voor klimaatscenario H100-S2. In het gebied tussen Groot roek en Potpolder I gaat deze stijging van 1000 jaar voor GN naar 100 jaar voor H100-S3 en 25 jaar voor H100-S2. Tussen Potpolder I en de Polder van Waasmunster gaat deze stijging van 2500 jaar voor GN naar 500 jaar voor H100-S3 en 50 jaar voor H100-S2*

Maatregelen voorgesteld in de studie:

- *De nodige waterstandsdeling kan bereikt worden op twee manieren. Een eerste manier is om **aanpassingen door te voeren aan de overloophoogten en -lengten van bestaande GOG's en GGG's**. Via deze aanpassingen kan de bergingscapaciteit van deze gebieden geoptimaliseerd worden. Een andere manier is **de aanleg van bijkomende overstromingsgebieden**. Deze bijkomende overstromingsgebieden werden hier geïmplementeerd **als GOG's omdat dit de grootste veiligheidswinst geeft**. Ook een combinatie van beide, dus beperktere aanpassingen aan de overloophoogten en -lengten in combinatie met minder bijkomende overstromingsgebieden, is mogelijk. De **eerste aanpak met enkel aanpassingen aan de overloophoogten en -lengten heeft dan wel het voordeel dat geen bijkomende overstromingsgebieden aangelegd moeten worden**, maar heeft anderzijds ook nadelen. De aanpassingen betreffen meestal **een verhoging van de overloophoogten, wat een grote bijkomende kost met zich meebrengt om dijkstabiliteit te garanderen**. Verder zorgt het **enkel bij gebeurtenissen met een hoge terugkeerperiode voor veiligheidswinst**, dus de veiligheidswinst is meer doelgericht, wat voor een verlies aan robuustheid van de oplossing zorgt. Bovendien zijn de optimale overloophoogten- en lengten sterk afhankelijk van de precieze klimaattevolutie, die nog erg onzeker is, wat dus nauwgezetere opvolging en aanpassingen aan de overloophoogtes en -lengten vraagt om de benutting van de bergingscapaciteit van de GOG's en GGG's voldoende dicht bij het optimale te houden. **Voor de robuustheid is het beter om het vereiste veiligheidsniveau te garanderen via bijkomende GOG's, dus via de tweede aanpak**. De combineerde aanpak laat anderzijds toe om de voordelen van beide te combineren. Een mogelijke strategie hierbij is om de overloophoogte gelijk te houden als deze voorzien in Sigma 2, ook **om ecologische redenen, en bijkomend extra GOG's te voorzien i.f.v. de overblijvende veiligheidsnaden**.*
- **De maatregelenkorf bestaat uit drie sporen:**
  - *Aanpassing aan de overloophoogten en/of -lengten van bestaande GOG's en GGG's;*
  - *Inrichting van bijkomende overstromingsgebieden als GOG's of ontpoldering;*
  - *Aanpassen van de dijken door verhoging van de waterkerende dijken of verder reduceren van de waakhoogte en overstromingsproof maken van deze dijken.*

Voor Tielrode en De Bunt wordt aanpassing overloophoogte/lengte GOG als maatregel voorgesteld, **ontpoldering dicht bij Waasmunster lijkt me dus nog steeds voorzien bij de voorgestelde maatregelen in deze doorrekening klimaatscenario's.**

Figuur 9-1: Kaart met de verschillende overstromingsgebieden en aanduiding van de gebieden waarvoor tot scenario H50-S1 aanpassingen aan de overloophoogte en/of -lengte van bestaande GOG's en GGG's voorgesteld worden (rood omcirkelde gebieden) en reservegebieden als bijkomende GOG's ingericht worden (gele gebieden).

Hopelijk help deze info je wat verder,

Pieterjan Vanden Boer

Medewerker politieke cel – Natuur, milieu en landbouw

m 0471661200

Van: Alexis Hylebos <alexishylebos@gmail.com>

Verzonden: maandag 9 juni 2025 13:43

Aan: Annelore Nys <Annelore.Nys@groen.be>; Pieterjan Vanden Boer <Pieterjan.VandenBoer@groen.be>; Mieke Schauvliege <Mieke.Schauvliege@groen.be>

Onderwerp: Re: Sigmaplan Waasmunster: potpolders vs ontpoldering

Dag Annelore, Pieterjan & Mieke

We hebben hier woensdagavond een interne vergadering over om ons standpunt te bepalen. Het zou heel waardevol zijn om de standpunten en kennis van Groen Nationaal over dit onderwerp te kennen zoals gevraagd in mijn mail van 19 april. Hopelijk kunnen jullie hier voor woensdagavond op antwoorden.

Vriendelijke groeten

Alexis Hylebos

Op di 20 mei 2025 om 19:33 schreef Alexis Hylebos <alexishylebos@gmail.com>:

Dag Annelore, Pieterjan en Mieke

Hebben jullie deze vraag al kunnen bekijken?

Alvast bedankt

Groetjes

Alexis Hylebos

Op za 19 apr 2025 om 13:57 schreef Alexis Hylebos <alexishylebos@gmail.com>:

Dag Annelore, Pieterjan, Mieke

Ik ben Alexis Hylebos, gemeenteraadslid voor Groen in Waasmunster. We zitten intern nogal in de knoop met het Sigmaplan. We zitten met twee standpunten:

- Behoud potpolders zoals ze zijn: dit geeft de beste zekerheid tegen overstromingen, zeker met de nieuwe inzichten in de zeespiegelstijgingen. Daarnaast behouden we zo het landschap en de dijken voor de fietsers en voetgangers
- Voorstanders van Sigma-ontwikkelingen: ontpolderingen zijn een motor voor zeldzame estuariene natuurontwikkeling, daarnaast zorgt ontpoldering ook voor waterzuivering en waterveiligheid, er is weliswaar opslibbing maar bij goede inrichting bereikt dit ook een evenwicht (erosie)

We willen deze discussie intern eens en voor altijd beslechten en eigenlijk komt de discussie neer op een verschil tussen waterveiligheid en behoud landschap vs natuurontwikkeling en waterveiligheid (op de tweede plaats). In het verleden heeft de eerste groep dit standpunt als officiële Groen Waasmunster-standpunt gediend, waardoor we in de clinch kwamen met natuurorganisaties en mensen dachten dat we geen natuurminnende partij waren wat ook verkeerd was.

Onderstaande vragen heb ik al gesteld aan professor Patrick Willems en zijn antwoorden geef ik ook al mee.

- Zijn de potpolders in huidige toestand (Potpolder I, Polder van Waasmunster, Potpolder IV) een veilig antwoord op de zeespiegelstijging en verandering in neerslagpatronen? Of schieten zij hiervoor tekort?

Het antwoord is ondubbelzinnig “ja”. Daar is geen discussie over. Ze zijn belangrijk als buffer, vooral voor overstromingsrisico's door zeespiegelstijging, ook langs de Durme waar de risico's anders onaanvaardbaar groot zouden zijn.

- Ontpoldering is voornamelijk gericht op creatie van estuariene natuur. Sigmaplan stelt dat deze geen veiligheidsfunctie hebben in Waasmunster, echter is ruimte geven aan de rivier toch steeds ook een vorm van waterveiligheid? Schiet ontpoldering hiervoor tekort tegenover de potpolders in huidige situatie?

GOG's zijn naar overstromingsveiligheid de beste oplossing, want bieden meer buffercapaciteit en zijn effectiever in het aftoppen van de hoogwaterwas. GGG's en ontpoldering hebben een vergelijkbare totale buffercapaciteit maar die is voorafgaand aan de piek van een extreme hoogwaterwas als deels ingenomen.

GGG's en ontpoldering leveren anderzijds ook andere belangrijke ecosystemendiensten. De vraag stelt zich hier dus hoe je beide best afweegt, maar dat moet ik jullie duidelijk niet meer uitleggen. Daar gaat de hele discussie natuurlijk over.

Indien men voldoende ruimte zou vinden om meer overstromingsgebieden aan te leggen, dan is de discussie snel beslecht (ontpoldering) want dan is er voldoende totale bergingscapaciteit en kan je tegelijkertijd ook de andere ecologische voordelen benutten. Maar wij weten allemaal dat de ruimte beperkt is en dan is het zaak om toch voldoende totale bergingscapaciteit te creëren en die is echt wel nodig bij de aan de gang zijnde en verder voorspelde zeespiegelstijging.

- Is de creatie van GOG's of GGG's dan geen betere oplossing? Goed voor natuurontwikkeling, beter voor waterveiligheid (?), betere regulatie van overlast

(knijtenproblematiek (?))?

Zie vorig antwoord. De knijtenproblematiek is inderdaad nog een ander element, waar ik zelf minder kennis over heb. Ik laat mij wel vertellen dat die op termijn meer onder controle zal komen.

- Voor het Groot Broek zijn er al heel wat werken uitgevoerd om de ontpoldering in te zetten. Is het zinvol dit nog te herzien?

Daar kan je over twijfelen, maar er is wel degelijk ook voor een ontpolderingsgebied een belangrijk voordeel m.b.t. waterveiligheid. In het kader van de herziening van het Sigmaplan heb ik recent enkele berekeningen gemaakt voor De Vlaamse Waterweg, waar ik langs de Zeeschelde voor enkele gebieden ontpoldering heb vergeleken met GOG-inrichting en ontpoldering gaf voor bepaalde gebieden geen nadeel. Alles hangt af van de locatie van het gebied en de hoogwaterpeilen bij de verschillende scenario's. Voor het Groot Broek heb ik het niet doorerekend, want beschouwd als beslist beleid.

- Blijkbaar komt er (of is er al (ongepubliceerd)) een herziening van het Sigmaplan. Weet u wanneer dit openbaar gemaakt zal worden? Houdt dit veranderingen in voor Waasmunster?

Zoals hiervoor aangegeven heb ik een analyse gemaakt van de klimaatrobuustheid van het huidige Sigmaplan. Op basis van de resultaten is er een bijsturing bepleit en komt er een Sigmaplan 3.0. Het rapport is inderdaad (nog) niet publiek gemaakt en ik weet ook niet of dat ooit zal gebeuren. De details kan ik dus niet meegeven, maar ik kan wel al meegeven dat er door de zeespiegelstijging een verdere toename van de bergingscapaciteit nodig zal zijn (dus bijkomende GOG's of in bepaalde gebieden kan dat ook via GGG's en ontpoldering) en dat de bestaande GOG's en GGG's anders beheerd zullen moeten worden (niet te snel laten vullen bij extreem hoogwater om veiligheidsredenen; water vasthouden tijdens droogte om ecologische redenen).

Nu is mijn vraag voor jullie. Welk standpunt zouden jullie vanuit Vlaams context innemen? Hebben jullie meer informatie die kan helpen deze discussie te beslechten? Weten jullie of er wijzigingen aan het Sigmaplan op til zijn?

Ik heb dit ook al bij de regio gelegd en we gaan hier vermoedelijk ook met de Groen groepen uit de buurt verder mee in overleg, maar alle hulp is welkom.

Als dit niet duidelijk is, vraag mij gerust om meer info.

Alvast hartelijk bedankt.

Groetjes

Alexis

— Bijlagen:	
image001.png	0 bytes
image002.png	0 bytes